

Aan ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) & ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV)

t.a.v. staatssecretaris de heer M. van Ooijen & staatssecretaris de heer E. van der Burg

Per e-mail: staatssecretaris@minvws.nl & staatssecretaris@minjenv.nl

Datum	Bijlage(n)
21 augustus 2023	-
Contactpersoon	Doorkiesnummer
Esmé Wiegman	06-21703581
Onderwerp	Ons kenmerk
Tijdelijke bescherming derdelanders	VA23-071

Geachte heren van Ooijen en van der Burg,

In het licht van het op 8 juni 2023 aan de Tweede Kamer gecommuniceerde kabinetsbesluit om de toegang tot tijdelijke bescherming per 4 september 2023 te beëindigen voor derdelanders die in het bezit zijn van een tijdelijke Oekraïense verblijfsvergunning, willen FEANTSA, de Europese Federatie van Nationale Organisaties die werken met dakloze mensen, en haar Nederlandse lid Valente, de brancheorganisatie voor opvang en beschermd wonen in Nederland, hierbij aandacht vragen voor het risico van armoede en dakloosheid onder deze groep vluchtelingen, voor wie het recht op verblijf en opvang binnenkort komt te vervallen.

Wij, de ondertekenaars, betreuren het besluit van de regering om een einde te maken aan het recht van derdelanders op Tijdelijke Bescherming (TP), omdat dit een regressieve maatregel is en het Nederland verwijderd van de lijst van landen die een bredere en meer humane benadering hadden van de reikwijdte van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (TPD), om deze toe te passen, zoals aangemoedigd door Besluit 2022/382 van de Raad van 4 maart 2022, "op alle andere staatlozen of onderdanen van andere derde landen dan Oekraïne die legaal in Oekraïne verblijven en die niet onder veilige en duurzame omstandigheden naar hun land of regio van herkomst kunnen terugkeren"¹.

Vanaf 4 september betekent deze beslissing dat naar schatting 2500 mensen, voornamelijk studenten, maar ook gezinnen met kinderen, burgers van derde landen die de oorlog in Oekraïne zijn ontvlucht en die momenteel worden ondersteund door leden van Valente, het recht op bescherming onder de TPD zullen verliezen. Veel van de burgers uit derde landen die eerder gebruik maakten van tijdelijke bescherming hebben al werk gevonden in Nederland en voorzien in hun eigen levensonderhoud, maar ze hebben ondersteuning nodig bij huisvesting en verdere integratie. Terugkeren naar hun land van herkomst is hoogstwaarschijnlijk geen optie voor veel van deze mensen, die al zijn begonnen met het opbouwen van een leven in Nederland; asiel aanvragen zou

¹ [COUNCIL IMPLEMENTING DECISION \(EU\) 2022/382](#) of 4 March 2022 establishing the existence of a mass influx of displaced persons from Ukraine within the meaning of Article 5 of Directive 2001/55/EC, and having the effect of introducing temporary protection.

een stap terug betekenen in hun maatschappelijke integratie, omdat we weten dat dit proces veel langer en complexer is dan de tijdelijke bescherming. In deze onzekere context vrezen we dat deze mensen zullen verdwijnen in de illegaliteit, met het risico op misbruik en mensenwaardige situaties. Zonder inkomen, voedsel, medische hulp en onderdak zullen ongeveer 2.500 mensen op straat komen te staan en zullen gemeenten die hen ondersteunen geconfronteerd worden met chaotische situaties en extra druk op diensten.

Verder willen we u informeren dat we wachten op de uitkomst van een aantal juridische procedures en een uitspraak van de Raad van State waarin de beslissing om de opvang van derdelanders onder TP te beëindigen wordt aangevochten. Er is een reële kans dat de Raad van State deze beslissing zal terugdraaien, maar het resultaat hiervan zal niet bekend zijn voor 4 september 2023. Bovendien zijn we er sterk van overtuigd dat het niet nodig is om de uitkomst van deze procedures af te wachten en dat de staat onmiddellijk moet handelen om onnodig leed onder deze groep mensen te voorkomen. Deze mensen worden voor de tweede keer beroofd van hun toekomst, eerst in de Oekraïne en nu in Nederland. Een uitbreiding van de reikwijdte van de richtlijn zou ook schade en chaos in gemeenten voorkomen. Aangezien de maatschappelijke opvang in Nederland op maximale capaciteit zit, moet dakloosheid van nog meer mensen te allen tijde voorkomen worden.

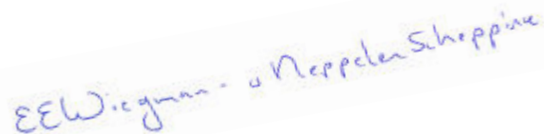
FEANTSA en Valente roepen de regering op om de tijdelijke bescherming voor derdelanders uit te breiden op gelijke voet met de Oekraïense burgers in Nederland.

Als laatste redmiddel, in situaties waarin mensen geen toegang krijgen tot een verblijfsvergunning in Nederland onder tijdelijke (of internationale) bescherming, roepen wij de regering op om de komende tijd een concreet en realistisch plan van aanpak te maken voor het geval deze mensen terug moeten naar hun land van herkomst, met als doel een waardig verblijf te garanderen totdat terugkeerprocedures zijn ingesteld en veilig reizen naar de landen van terugkeer mogelijk is.

Met vriendelijke groet,

Freek Spinnewijn
Directeur FEANTSA

Esmé Wiegman-van Meppelen Scheppink
Directeur Valente

FEANTSA is de Europese Federatie van Nationale Organisaties die met dakloze mensen werken. Wij zijn de enige Europese NGO die zich uitsluitend richt op de strijd tegen dakloosheid. Ons doel is een einde te maken aan dakloosheid in Europa. FEANTSA werkt met meer dan 130 leden in 29 landen, waaronder 22 EU-lidstaten.

Valente is de landelijke branchevereniging voor organisaties die hulp en begeleiding bieden aan kwetsbare mensen in onze samenleving, zoals dakloze mensen, mensen die te maken hebben met huiselijk geweld en mensen in begeleid en beschermd wonen. Ons doel is om hun belangen te vertegenwoordigen. De leden van Valente bereiken meer dan 150.000 kwetsbare mensen op jaarbasis.